

DE FRIESE GALERIJ

Variaties in klei

Is de keramiek aan een comeback bezig? Eerlijke materialen sluiten mooi aan bij de tijdgeest van duurzaamheid. In de Dynamische Keramiekwinkel in Leeuwarden is te zien welk moois er van klei te bakken is.

Susan van den Berg

Met klei en keramiek kun je eindeloos variëren. Er zijn diverse kleisoorten, de stookwijze kan verschillen en er zijn experimenten mogelijk met maten, glazuren en de wijze van bewerking. In de Dynamische Keramiekwinkel van Ynke Vogel is altijd werk van zes keramisten te zien, volgens een roulerend systeem. Kwaliteit en veelzijdigheid staan centraal. Iedere maand worden twee exposanten gewisseld, waarna het werk drie maanden wordt getoond. De huidige 'nieuwkomers' zijn Camille Verbunt en Marith Coenen. Beide kunstenaars wonen en werken in Amsterdam. Verbunt is naast keramist ook multimediaal kunstenaar en zijn website toont een gevarieerde – doch samenhangende – staalkaart van kunnen. Op keramisch gebied is hij vooral gefascineerd door glazuren, die hij uiteenlopend toepast, bijvoorbeeld klodderig, stromend of woest.

De huid van zijn objecten is afwisselend glad en glanzend, bubbelig door het krimpen, voorzien van reliëf of gecraqueleerd als gebarsten aarde in een uitgedroogde woestijn. Op sommige werken is een gestileerd zelfportret (met hipsterbaard) aangebracht, maar het topstuk wordt onmiskenbaar gevormd door *Urna Vasum*, een grote witte pot met daarop miniatuurversies van alle werken die Verbunt vorig jaar maakte. De kleine schalen, kommen en vazen verdwijnen deels in de witte hoofdvorm, die wordt bekroond met een gouden rand. Het is een ludiek, alternatief overzicht (*Made in Mokum*), die doet verlangen naar een jaarlijks ritueel dat kan leiden tot

een zeer compacte oevretentoonstelling.

Bij Marith Coenen valt vooral haar onderzoekende grondhouding op. Ze benadert de klei met zichtbare gretigheid en daagt zichzelf uit op het gebied van vorm en techniek. Haar raku gestookte *Pot met stop* maakt indruk door de zuivere vormtaal en het grillige lijnenspatroon, dat doet denken aan gemarmerd natuursteen. Ze maakt ook kleine, steenvormige objecten van keramiek, die soms van een gezicht zijn voorzien. De voorwerpen doen denken aan de maskers van Erich Wichman (1890-1929), die werden gemaakt als presse papier, broche, of objet d'art. Het werk van Joke van der Wal is narratief van karakter. Ze gebruikt hazen en konijnen als voertuig voor de fantasie. De dieren krijgen menselijke eigenschappen, zij dansen in kijkkastjes of staan gniffelend toe te kijken. Ondertussen trekt er een bonte stoet aan strijdswagens, kasteeldoosjes en herinneringsdoosjes voorbij. Keramiek met een knip-oog. Aardig om te zien en het prikkelt de verbeelding, maar de afwerking laat hier en daar wat te wensen over.

De *Hoorn des overvloeds* van George Langendonk is een aantrekkelijke grabbelton van kleine keramische kostbaarheden. Zijn grafische achtergrond is nog steeds zichtbaar. Niet alleen door een *Ode aan Gutenberg* (naar Johannes Gutenberg, de uitvinder van de boekdrukkunst), maar vooral door de toevoeging van teksten en tekenen. Zo is er een heel menu in de klei gekrast, terwijl een liggende globe silhouetten van wolkenkrabbers en de contouren van mensen

Joke van der Wal - *Kijkkastje dansende haas*

Carla Schrieken - *Bizon*

Camille Verbunt - *Urna Vasum*

draagt (9-11). Zijn handgemaakte unica's worden daarmee moderne schilderijen, met keramiek als drager. Carla Schrieken en Freddie Schenk werken veel met mensfiguren. Hun beelden zijn ook geschikt om buiten te staan. Galeriehouder Ynke Vogel – zelf keramist – heeft tenslotte nog een hoek ingericht met eigen werk (dat vaak wordt gekenmerkt door eigenzinnige onderbrekingen van de cirkel), en keramische souvenirs van Leeuwarden. Dat laatste is deels ontstaan uit commerciële overwegingen, maar is tegelijkertijd een aanklacht tegen alle souvenirs waarop staat: 'Made in China'. Lokale producten en eerlijke materialen, daar gaat het om. Dat sluit prima aan bij de huidige tijdgeest van duurzaamheid,

onthaasten en mindfulness. Is de keramiek aan een comeback bezig?

Onlangs was er op de BBC *The Great Pottery Throw Down* te zien, een informatieve reeks met een wedstrijd-element, dat werd gemaakt door hetzelfde team als van *The Great British Bake Off* (bij ons bekend als *Heel Holland Bakt*). Die uitgekende tv-formule maakte het bakken van koekjes weer helemaal hip. Gebeurt straks hetzelfde met pottenbakken? In Engeland was het al een groot succes. Het programma werd goed bekeken, de verkoop van klei en pottenbakkerswielen is gestegen, cursussen zitten vol en worden vaker aangeboden. Maar het programma heeft vooral gezorgd voor bewustwording. Een handgedraaid kommetje is toch echt iets anders dan een massaproduct uit de winkel.

Freddie Schenk - *Verstrikt*

Joke van der Wal - *Strijdswagen*

Keramisten

De Dynamische Keramiekwinkel wil een platform bieden aan keramisch talent en hoopt dat Leeuwarden naast Culturele Hoofdstad, straks ook Keramiekstad is. Ben je keramist en wil je exposeren? Meld je dan aan. Misschien wordt je werk opgenomen in het roulersysteem.

Op zondag 15 mei organiseert Keramiekmuseum Prinsessehof in samenwerking met Frans Leidemeijer (bekend van *Tussen Kunst & Kitsch*) een taxatiedag voor keramische objecten uit de 20ste eeuw. Voor meer info: www.prinsessehof.nl

Leeuwarden – Keramiekwinkel en Pottenbakkerij Ynke Vogel: Kleine Hoogstraat 9, do t/m za 13-16.30 u en op afspraak, t/m 25 juni www.ynkevogel.nl